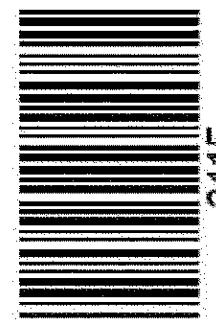

کد کنترل

241

F

241F

آزمون (نیمه‌تمرس) ورود به دوره‌های دکتری – سال ۱۴۰۱

دفترچه شماره (۱)

صحح جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۶

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان منagens اموزش اکسپری

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود»
امام خمینی (ره)

رئیسه زبان‌های باستانی ایران (کد ۲۸۰۹)

جدول مواد امتحانی، تعداد، شماره سوال‌ها و زمان پاسخ‌گویی

مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
مجموعه دروس تخصصی: زبان‌های ایران باستان و میانه (اوستانی - فارسی باستان - فارسی میانه (پهلوی) - پارسی - سندی) - فرهنگ ایران باستان - تاریخ ایران پیش از اسلام	۹۰	۱	۹۰	۱۲۰ دقیقه

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منطقی دارد.

حق جانب تکرار و انتشار سوال‌های هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، بروای تعلیمی انتخاص جنیفی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌شود و با استثنای برای هنرات و نثار ممنوع شود.

* مقاضی گرامی، وارد نکردن مشخصات و امضا در کادر زیر، به متزله غایبت و حضور نداشتن در جلسه آزمون است.

اینچنانبا..... با شماره داوطلبی..... با آگاهی کامل، بکسان بودن شعاره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سوال‌ها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سوال‌ها و یا میان پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

-۱ کدام واژه مناسب جای خالی است؟

ima stānam hauv niyaštāya^t

ka^atanaiy (۱)

akaniya^c (۳)

ka^ata (۲)

akana (۱)

-۲ کدام گزینه مناسب جاهای خالی است؟

mātaya haya aparam imām dipim patiparsātiy avahyā paru (1) taya manā kartam nai-šim

ima (2) druxtam (3)

varnavātaiy (3) maniyataiy (2) 0a^adayātaiy (1) (۱)

0a^adayātaiy (3) maniyataiy (2) varnavātaiy (1) (۲)

maniyataiy (3) varnavātaiy (2) 0a^adayātaiy (1) (۳)

varnavātaiy (3) 0a^adayātaiy (2) maniyataiy (1) (۴)

-۳ کدام حرف اضافه برای جای خالی مناسب است؟

vasaiy aniyaščiy naibam kartam parsā^t taya adam akunavam.

upā (۱)

abiy (۳)

a^atar (۲)

anā (۱)

-۴ کدام ضمیر مناسب جای خالی است؟

avaišām avā naiy astiy kartam yaθā vaśnā A^buramazdāha hamahyāyā θarda kartam.

-ma (۱)

manā (۳)

mām (۲)

adam (۱)

-۵ کدام موصول مناسب جای خالی است؟

patikarā dīdiy gāθum bara^atiy.

hayā (۱)

tayašām (۳)

haya (۲)

tayaiy (۱)

-۶ کدام گزینه مناسب جاهای خالی است؟

tuvam kā (1) aparam inām dipim vaināhiy (2) adam niyapaišam imaivā patikara

mā (3) vikanāhiy.

taya (3) tayām (2) haya (1) (۱)

taya (3) haya (2) tayām (1) (۲)

haya (3) tayām (2) taya (1) (۱)

tayām (3) taya (2) haya (1) (۲)

-۷ کدام گزینه مناسب جای خالی است؟

Sikayauvatiš didā.

nāma (۱)

nāman (۳)

nāmā (۲)

nāma (۱)

- ۱۵- کدام مورد ترجمه دقیق دعای اوستایی ینگهه هاتام؛ مطابق با ترجمه نارتون و هیتنسه است؟
- yejhe hātām āat yesnē paiti vajhō mazdā ahurō vaēθā ašāt hacā yājhāmcā tāscā yazamaide*
- از آن باشندگان، اهورا مزدا می‌شناشد آن کسی را که در ستایش [خود] از طریق راستی، بهترین چیز را به دست خواهد آورد و از آن زنان (او آن کس را می‌شناشد)، آن مردان و آن زنان را می‌ستاییم.
 - آن باشندگان نو و ماده را می‌ستاییم که در مراسم ستایش آن‌ها، اهورا مزدا می‌داند [انجه را که] برطبق راستی بهترین (تحت اللفظ: بهتر) است.
 - از آن باشندگان، پس بنابر ستایش آن‌ها بهترین چیز را بنابر آن‌ها، اهورا مزدا [برای آن‌ها] فراز داده، آن مردان و آن زنان را از ایشان می‌ستاییم.
 - در ستایش آن باشندگان [نرا] و آن [باشندگان ماده]، پس مزدا اهورا می‌داند برطبق راستی [انجه را که] بهتر است، آن [باشندگان نرا] و آن [باشندگان ماده] را می‌ستاییم.
- ۱۶- کدام مورد، نظر گروشیج درباره معنی واژه *frazuš* در عبارت زیر است؟
- frazušem aōkəm vajhāna pouru.paxštəm zaranaēnəm.*

- بلند استین / دارای استین های بلند
 - مطبوع / دلپستند
 - (جامه‌ای که) جلوی آن به گوهر از استه شده
 - دارای لبه‌های زیور بسته
- ۱۷- کدام صورت صرفی از «ستایشگر» مناسب جای خالی در عبارت اوستایی زیر است؟
- vīse vō, ameša spənta, ----- yušmākəm yašnāi.*

- sataoōrc حالت معمولی له / برای مفرد
 - staota حالت فاعلی مفرد.
 - staotārəm حالت معمولی مفرد.
 - staotārō حالت اضافی مفرد.
- ۱۸- کدام گزینه ترجمه دقیق عبارت اوستایی زیر مطابق نظر بیلی است؟
- aīšica tē varōššuuā suþriiā zaranaēnīā apica tōm varōm marōza duuarōm raoceanōm x'araoxšnəm aṇtarə.nācmaī*
- آن (تخمه‌ها) را با سیچک زرین به ور بران: بر آن و دری، روزنی بنشان خود را بشن و درون.
 - آن (بیل‌ها) را با تیر زرین نشان دار یکن، بر آن و دری درخشان، خود روشن از درون نصب کن.
 - آن (تخمه‌ها) را با صور / شبیور زرین به ور بران: بر آن و دری درخشان، خود روشن از درون نصب کن.
 - آن (ور) را با خاتمه زرین مهر کن و بر آن ور، دری و روزنی بنشان، خود روشن از درون.
- ۱۹- معنی و حالت دستوری واژه *piθe* در عبارت *duuacina piθe hacimna* مطابق نظر گروشیج چیست؟
- piθe.hacamna* حالت فاعلی مفرد مؤنث از *piθe.hacamna* صفت مرکب «دردمد از آماسیدگی پستان به خاطر دوشیده نشدن شیر».

- قاعدی مفرد مؤنث از ستاک *piθiia*- صفت: «ستورم / آماسیده از اناشتگی شیر در پستان»
- مصدر: «برای یاری» با *hacimna* «متعدد برای یاری همدیگر»
- حالت معمولی معه مفرد خنثی از ستاک *piθiia*- اسم خنثی: «درد حاصل از پری / آماسیدگی پستان (به خاطر دوشیده نشدن به هنگام شیر)»

- ۲۰ - کدام مورد ترجمه دقیق عبارت اوستایی زیر است؟

yānā baraiti astauuō vā taxmahe mərəyāhe parənaauuō ----- naēða.ciš raēuuua mašiiia jaŋti naēða fraešiieti

(۱) آن که استخوانی یا پری از این مرغ دلیر به همراه دارد، (بسان) مردی توانگر نعمت‌های (جهان مادی) را به دست می‌آورد؛ کسی (او را) نه می‌تواند بکشد و نه به گزیر و دارد.

(۲) نعمت‌های (جهان) مادی را به دست می‌آورد آنکه پری از مرغ دلیر با خود دارد... مرد توانگر (او را) نه می‌تواند ببیورند و نه دور براند.

(۳) بخشش‌های (ایرلندی) را به دست می‌آورد، آنکه استخوان یا پر مرغ دلیر را به همراه دارد... مرد توانگر نه می‌تواند (او را) ببیورند و نه به گزیر و دارد.

(۴) کسی که استخوانی و پری از این مرغ دلیر با خود دارد... هیچ مرد توانایی او را نتواند کشد و نه او را به در تواند برد.

- ۲۱ - مطابق نظر بار نلمه ستاک و ریشه فعل āsnaoiti در عبارت اوستایی زیر چیست؟

yō paoiriūō mainiiauuō yazatō tarō harām āsnaoiti

(۱) از ستاک-ā با پیشوند ā از ریشه- snav-a > āsnao- «زدیک شدن، صعود کردن (کوه)».

(۲) از ستاک-āsnav- / āsnao- از ریشه- had² «زدیک شدن، رسیدن».

(۳) از ستاک-āsnav- / āsnao- از ریشه- qš «زدیک شدن، رسیدن».

(۴) از ستاک-āsnav-a > āsnao- (با انتقال به صرف a- دار) از ریشه- ās «رسیدن».

- ۲۲ - کدام مورد نظر بیلی درباره معنی و اشتاقاقدار عبارت اوستایی زیر است؟

nōit auuā zaoθrā paiti.vīse yā māuuōia frag'harənti aŋdåsca karənåsca druuaåsca

(۱) حالت فاعلی جمع مذکور از ستاک- druua- اسم مذکور، «ال» در اصل «معیوب، ناقص شده» با پیشوند a- مشتق از ریشه- dru- «معیوب کردن، ناقص کردن».

(۲) حالت فاعلی جمع مذکور از ستاک- druua- «کوتوله» مأخوذه از ایرانی باستان- *drugua- (*هندوایرانی: *dhrugh-)، «قصیر القامة، کوتاه قد»؛ قس. انگلیسی dwarf- ua-.

(۳) حالت فاعلی مفرد مذکور از ستاک- druuanj- «پیرو دروغ» گونه دیگر- druuguanj- با پیشوند vant- «دروغ» drug-

(۴) احتمالاً تصحیفی از adruuaåsca حالت فاعلی جمع مذکور از- adruua- «بیمار لاعلاج» با حرکه‌نگی از مشتق از druua- «تدرست، سالم».

- ۲۳ - با توجه به عبارت اوستایی زیر، حالت دستوری کدام واژه نادرست است؟

frā nəruiiō aʃauuaoiō θbarṣtahe zrū aiiu šušuijam

(۱) fra ... šušuijam فعل نقلی تمثیلی، اول شخص مفرد از ماده نقلی تمثیلی- šušuija- از ریشه- ſšav- «رفتن».

(۲) حالت مفعولی له / برایی جمع مذکور از ستاک- nar- «مرد» nar- nəruiiō

(۳) حالت اضافی مفرد مذکور از ستاک- zrun-/zruuan- اسم مذکور: «زمان» zrun- / zruuan-

(۴) حالت مفعولی فيه / دری مفرد حنثی از ستاک- aiiu- اسم حنثی: «سن» aiiu-

- ۲۴- کدام مورد ترجمه عبارت اوستایی زیر مطابق با نظر بارتلمه است؟

aał tał dunmąñ frašaupaliieiti maęyō.kara aſauuanō

(۱) «آنگاه مههای سازنده ابرهای پاک به حرکت در می‌آیند».

(۲) «آنگاه آن (سدویس) پاک، مههای تشکیل‌دهنده ابرها را به پیش می‌راند».

(۳) «آنگاه مههای پاک سازنده ابرها فراز می‌آیند».

(۴) «آنگاه او (= سدویس) مههای پاک سازنده ابرها را روانه می‌کند».

در عبارت *frā pouruuō vātäm vazaiti yām paθō āiti haomō* براساس نظر بارتلمه حالت دستوری - ۲۵

چیست؟ و ستاک آن کدام است؟

(۱) (با تبدیل لامه -qam به -qan) حالت معمولی جمع مذکور از *vāta-* اسم مذکور: «باد».

(۲) حالت اضافی جمع مذکور از *vāta-* اسم مذکور: «باد».

(۳) حالت معمولی مفرد مؤنث از *vātā-* اسم مؤنث: «باد».

(۴) حالت اضافی جمع مذکور از ستاک *vānt-* صفت فاعلی گذرا «وزنه» از ریشه *vā-* «وزیدن (باد)».

- ۲۶- با توجه به عبارت زیر مطابق نظر بارتلمه، مراد از *pouruuō vātäm* کدام باد است؟

frā pouruuō vātäm vazaiti yām paθō āiti haomō

(۲) «باد شرقی»

(۴) «باد تھستین / آغازین»

(۱) «باد جنوبی»

(۳) «باد شمالی»

- ۲۷- کدام مورد ترجمه عبارت زیر مطابق تعبیر هومنیخ و ایچاپوریا است؟

yejhe xšaθrāda nōiṭ aotəm ānha nōiṭ garənəm ... para (/parō) anādruxtōiṭ para ahmāt

yaṭ him aēm draoyəm vācim aghaiθim cimmañc paññi.barata

(۱) در هنگام پادشاهی او نه سرما بود نه گرما... پیش از اینکه او دروغ کوید، پیش از اینکه او به سخن نادرست دروغ بپردازد.

(۲) در شهریاری او نه سرما بود و نه گرما... پیش از دروغ گفتن او، پیش از آن که او سخن دروغ و ناراست را به اندیشه بپردازد (- راه دهد).

(۳) در شهریاری او نه سرما بود و نه گرما... پیش از دروغ گفتن او، پیش از آن که او آغاز به شادمانی شنیدن از سخن دروغ و ناراست کرد.

(۴) در شهریاری او نه سرما بود و نه گرما... چون دروغ نسود، تا اینکه او سخن دروغ بر زبان جاری کرد (که) گوشنیدن به ناراست را (به او تلقین می‌کرد)

- ۲۸- از ریشه *xšnā-* «دانستن» چه نوع ماده‌ای است؟

(۲) مادة مضارع مضاعف (reduplicated present)

(۱) مادة تشدیدی (iterative)

(۳) مادة ائوریست دارای (-ha- Aorist=)

(۲) ارزوی (desiderative)

- ۲۹- در کدام گزینه تأثیر قانون روکی را می‌بینیم؟

aṣa (۱)

paṭiṣṭāṭōc (۱)

maṣīḥa (۴)

voṭukaṣa (۳)

- ۳۰- گدامیک از واژه‌های زیر صفت مفعولی آینده (Fut. Pass. Participle) نیست؟

ajhuθβa- (۱)

maθβa (۱)

xšnaoθβa- (۴)

jaθβa (۳)

- ۳۱- در گدام گزینه تقلید از گویش اوستای قدیم را می‌بینیم؟

۱) āat mē paōrīiāi 0rišuuāi xšafne ātarš ahurahe mazdā nmānahe nmānō.paišm yasā te

۲) nāismī dačuuō frauuarānč vīdačuuō ahura.čkačšō

۳) kaða nō auui uzilarāt tištriūd račuuā x'arənaŋ'hā

۴) uyrōm kauuačm x'arənō mazdačātōm yazama'de

- ۳۲- گدام مورد، نظر گرسنوج درباره معنی واژه barō.zuš در عبارت زیر است؟

yō janač arezō. šamanem taxməm barō.zušem

(۱) «آن» که از غارت و تاراج لذت می‌برد»

(۱) «بلکه بر ایندنه، فریاد کننده»

(۴) «حامل اشیاء ارزشمند، زیورالات»

(۳) «جواهر یوش»

- ۳۳- گدام گزینه معنی vasō.xsadra بنا بر نظر هومباخ است؟

(۲) «قدرت مطلوب»

(۱) «برگزیننده قدرت»

(۴) «کامرووا به خواست خود»

(۳) «توانایی زیستن»

- ۳۴- گدام گزینه در مورد ترجمه جمله زیر و تحلیل دستوری واژه مشخص شده، درست است؟

... niš-tat paiti druxš nāšaite yaðat aificit jaymat

(۱) پس دروغ نیست شوده ستایان بدان سو- صفت ای (شتاب) + پسوند -mat

(۲) پس دروغ باز بگریزد به همان جایی که در آن برخاسته بوده - ماضی بعید سوم شخص مفرد گذرا از ماده مضاعف ریشه- gar- (بیدار شدن)

(۳) پس دروغ باز بگریزد به همان جایی که از آن آمده بود - ماضی بعید سوم شخص مفرد گذرا از ماده مضاعف ریشه gam-

(۴) پس دروغ نیست شود، در همان جایی که به سویش رونده است - صفت فاعلی گذرا از ماده مضاعف ریشه- gam- at- (رفتن) + پسوند -at-

- ۳۵- معنای واژه or(r)ön چیست؟

(۱) اندرون
(۲) آن سو
(۳) از فراز
(۴) این سو

- ۳۶- بر اساس عبارت زیر از کتیبه شاپور سکانشام، این شخص در تخت جمشید چه کرده است؟

'P-š HML' BYN LZNH BYT' ŠTH

(۲) تان خوردده است.

(۱) می خوردده است.

(۴) گوشت خوردده است.

(۳) کتیبه نگاشته است.

- ۳۷- مکنی هزووارش HWYTN را معادل گدام صورت فارسی میانه دانسته است؟

h- (۱)

an- (۳)

isi- (۲)

baw- (۱)

- ۳۸- واج نویسی واژه لیگر لیگر گدام است؟

agar (۱)

āvišt (۴)

nihād (۱)

tigr (۱)

- ۷۳ - کدام گزینه به وقایع پایان جهان در دین زرتشتی اشاره دارد؟

- 1) hamaθa airiiābiīō daihubiiō voiynā jasānti
- 2) vaenəmənəm ahmət para daeūna pataiīən
- 3) yahmi paiti parətaiīə spəntasca mainiuš ajrasca aetahmi paiti ač ax'arətə adat aste fragharecaiaj āsiše katarasciј
- 4) yač astuuat, orotō fraxšaite haca apat kəsaoiaj

- ۷۴ - بنابر نظر زندگان کدام گزینه نام دیگر ایزد bāmistūn است؟

- 1) xradīšahr yazad
 - 2) rahangwch / rahanguh yazad
 - 3) abahrām yazad
 - 4)parmānagēn yazad
- ۷۵ - براساس مطالب گزیده‌های زادسپرم، کدام ایزد زرتشت را به دیدار انجمان هفت امشاسپند برد؟

- (۱) تریوسنگ (۲) سروش (۳) سپتنه میتو (۴) نهرمن

- ۷۶ - کدام گزینه از تحلیلات ایزد بهرام در بهرام پشت نیست؟

- (۱) خروس تسفید (۲) مرد پانزده ساله (۳) گزار تیزندان

- ۷۷ - نام آرش (Aryārəxša-) در کدام پشت اوستا آمده است؟

- (۱) سیزدهم (۲) پنجم (۳) دهم (۴) هشتم

- ۷۸ - «استوفرید ایزدان» به چه آیینی اشاره دارد؟

- (۱) گیتی خرید (۲) نذر کردن (۳) واج پشت گاهنبار (۴) سدوش

- ۷۹ - کدام دیو جزو «کماله دیوان» است؟

- (۱) آشمه (۲) سروه

- ۸۰ - در متون فارسی میانه «جهرومیان» نام کدامیک از بی‌مرگان است؟

- (۱) پشوتن (۲) کیخسرو (۳) گوبدشاه (۴) فرد حشت خمیگان

- ۸۱ - براساس متن کارنامه اردشیر بابکان، ساسان چه نسبتی با بابک دارد؟

- (۱) جد بزرگ بابک است. (۲) چوپان بابک است. (۳) از نزدیکان و ملازمان دربار بابک است.

- ۸۲ - براساس کتبیه گوریم، عنوان وی در زمان بهرام اول چه بوده است؟

- (۱) موبد بخت روان بهرام (۲) موبد هرمزد بخت روان بهرام (۳) هیرید

- ۸۳ - کدام کتبیه فارسی میانه در خرابه‌های شهر شاپور (=بیشاپور) کشف شده است؟

- (۱) کتبیه شاپور سوم (۲) کتبیه مهرترسه (۳) کتبیه آپسای دبیر (۴) کتبیه شاپور سکاشاه

- ۸۴ - واژه afriwan در متون پارتی مانوی به چه موضوعی اشاره دارد؟

- (۱) سرودهای بلند با تقلید از پشت‌های اوستا که خطاب به یکی از ایزدان مانوی یا خود مانی سروده شده‌اند.

(۲) سرودهای کوتاه در ستایش خدایان و بزرگان مانوی.

(۳) نیایشی که در مراسم روز دوشنبه روز مقدس مانویان یا در جشن سالانه یمه خوانده می‌شود.

(۴) سرودهایی بلند دارای بخش‌های متعدد درباره سرگردانی روح انسان و نوید رهایی آن.

- ۸۵ - در پشت‌های اوستا کدام ایزد در اوج و منزلت هم مرتبه اورمزد و سزاوار ستایشی هم پایه او شمرده شده است؟

- (۱) سروش (۲) مهر (۳) آیم پات (۴) بهرام

- ۸۶- در روايات و متون فارسي ميانه زرتشتی کدام شخصيت در رستاخيز گاو را قرباني می کند؟
 ۱) ديو آز ۲) اهریمن ۳) کیخسو ۴) سوشیانس
- ۸۷- *srōšāw yazad* در متون پارتی مانوی نام کدام يك از ايزدان مانوي است?
 ۱) نفس زنده ۲) انسان نخستين ۳) پدر بزرگ ۴) روح القدس
- ۸۸- واژه فارسي باستان *daiva* نخستين بار در کتبه کدام پادشاه هخامنشي آمده است?
 ۱) اردشير دوم ۲) خشایارشا ۳) داريوش بزرگ ۴) ارشame
- ۸۹- نام ايزدان سی روز ماه به همان ترتibi که در گاهشماری زرتشتی می بینیم، در کدام بخش متون اوستاني آمده است?
 ۱) ویسپردا، کرده ۱۲ ۲) فروردین يشت ۳) سروش باج ۴) بستا، هات ۱۶
- ۹۰- واژه «آئين» در سفالينه‌های نسا به چه معنی است?
 ۱) موبد نگاهبان آتش ۲) نیایش بغان ۳) مومنین گاه ۴) زوهر به آتش